

**PLÁN ČINNOSTI KOMUNITNÉHO CENTRA
V CHMINIANSKÝCH JAKUBOVANOCH**

2023

Vypracovala: Mgr. Antónia Balogová, OPG KC

OBSAH

1. Stručná anotácia o Poskytovateľovi služby	3
1.1. Vznik, história, poslanie a ciele komunitného centra	4
1.2. Realizované projekty a sociálne služby v obci	5
1.3. Umiestnenie komunitného centra a jeho dostupnosť pre cieľové skupiny	6
2. Klienti komunitného centra	7
3. Plán spolupráce s ostatnými aktérmi (inštitúciami, inými poskytovateľmi služieb, MVO) v danej lokalite	8
4. Pracovníci komunitného centra: personálne zabezpečenie komunitného centra, dobrovoľníci, externí spolupracovníci	9
5. Financovanie komunitného centra	9
6. Rámcový plán obligatórných a fakultatívnych (voliteľných) aktivít a služieb	10
7. Plán činností komunitného – vzor	11

1. Stručná anotácia o Poskytovateľovi služby.

Integračné snahy a transformačné procesy spojené s decentralizáciou štátnej správy a skutočnosť, že Slovenská republika je členskou krajinou EÚ, sa mimo iného prejavujú aj v sociálnej oblasti. Lisabonská zmluva otvára nové možnosti fungovania spoločnosti nielen na makro úrovni EÚ, ale aj na úrovni samospráv, obecnej a regionálnej úrovni.

Pritom ide o vytvorenie nového systému vzájomných vzťahov a činnosti samospráv nielen cez ich volených politických zástupcov, ale aj priameho a nesprostredkovaného zapojenia a participácie populácie do života komunit, pri kreovaní a spolurozhodovaní vo všetkých dôležitých otázkach a vo všetkých jej odvetvových oblastiach. Tým sa vytvárajú základy otvorenej občianskej spoločnosti v prostredí miest a obcí. Je to nový fenomén prijatia myšlienky a učenia sa, ako aj jej uplatňovania v praxi - žiť komunitne a pre komunitu, spoločne identifikovať problémy a spoločne prispievať k ich riešeniu.

V zmysle odporúčaných štandardov pre KC uznesením ÚV SR č. 804/2011 ide o tretí typ KC. V súčasnej dobe komunitné centrum sídli v budove so súpisným číslom 20, ktorá je v blízkosti MŠ, ZŠ a Spojenej školy a na činnosť komunitného centra využívame miestnosti KC a príľahlé priestranstvo.

Komunitné centrum:

- je zariadenie poskytujúce programy, ktorých cieľom je vzdelávanie, pestovanie záujmových aktivít, občianska svojpomoc alebo riešenie určitých problémov (Matoušek, 2003, s. 93)
- vytvára priestorové a materiálne podmienky pre komunitný rozvoj, komunitnú rehabilitáciu, komunitnú a sociálnu prácu,
- prostredníctvom poskytovania komplexných sociálnych a komunitných služieb prispieva k predchádzaniu vzniku alebo zhoršovania nepriaznivých sociálnych situácií a riešeniu miestnych sociálnych problémov, sociálnemu začleňovaniu osôb sociálne vylúčených na lokálnej úrovni i individuálnej.

Konkrétnym nástrojom týchto progresívnych tendencií je Plán činnosti Komunitného centra v Chminianske Jakubovany. Vypracovaný plán činnosti komunitného centra umožní

kontrolu využívania komunitného centra a zároveň bude možné sledovať zmeny potrieb v komunite.

1.1. Vznik, história, poslanie a ciele komunitného centra.

Zámer zriadiť a prevádzkovať Komunitné centrum v Chminianskych Jakubovoch (ďalej KC) bol v súlade so zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, plánom komunitného rozvoja a komunitného plánu sociálnych služieb.

Komunitná práca má v Chminianskych Jakubovoch dlhodobú tradíciu a bola organizovaná v budove, kde momentálne sídli komunitné centrum.

Poslaním KC je prostredníctvom poskytovania komplexných sociálnych a komunitných služieb prispievať k sociálnemu začleňovaniu osôb, vylúčených na individuálnej, ale i lokálnej úrovni. Hľadať vhodné formy a programy na riešenie zistených sociálnych problémov. KC spolupracuje s organizáciami, ktoré rozširujú jeho pôsobnosť. Podporuje vzdelávanie a pomáha tak vytvoriť osobnosti, ktoré nebudú zaťažené predsudkami a netolerantným správaním k iným ľuďom.

Ciele komunitného centra:

- cieľom je podporovanie aktivít členov miestnej komunity prostredníctvom zvyšovania sociálnych zručností, prevencie a predchádzaniu sociálno-patologických javov, poradenskej činnosti pre potreby komunity a klienta, poskytovať vzdelávacie a voľno časové aktivity ako aj skvalitňovanie spolupráce s rodinou, komunitou a organizáciami pre celkový rozvoj komunity.

Konkretizácia cieľov a úloh:

- Znižovanie rizík vyplývajúcich zo sociálneho a ekonomického vylúčenia – formou základného poradenstva, špecializovaného poradenstva a pomoci pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, zameraných na pomoc fyzickej osobe nachádzajúcej sa v nepriaznivej životnej situácii

- Zvyšovanie vzdelanosti – formou komunitnej rehabilitácie a pomoci pri vzdelávaní aktivitami zameranými na vštepovanie zodpovednosti a dôležitosti vzdelávania a zvyšovanie a rozvoj zručnosti a schopnosti
- Prevencia nežiaducich javov – formou skupinových a individuálnych aktivít zameraných na prevenciu infekčných ochorení a budovanie hygienických návykov
- Podpora zamestnanosti – formou individuálnych aktivít, ako podpora rozvoja miestnej zamestnanosti a participácie na sociálnoekonomickom živote
- Komunitný rozvoj a celkový rozvoj osobnosti jej estetického cítenia, tvorivosti, zručnosti, fantázie, zvyšovanie pohybových schopnosti a kondície ako aj efektívneho trávenia voľného času – formou fakultatívnych aktivít - komunitných aktivít a záujmovej činnosti

1.2. Realizované projekty a sociálne služby v obci

Momentálne komunitné služby sú organizované s projektu Úradu vlády Slovenskej republiky, Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity a realizuje národný projekt - Komunitné služby v mestách a obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunit – II. Fáza trvanie projektu: november 2019 – august 2023. MINV SR organizoval Národný projekt komunitné služby v mestách a obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunit – I. Fáza organizovaná v období od 1.8.2017 do 31.10.2019 a II. Fáza od 1.11.2019 do 31.12.2021. Národný projekt Komunitné centra je určený najmä pre obyvateľov sociálne vylúčených alebo ohrozených sociálnym vylúčením s dôrazom na MRK, pre ktorých je charakteristická neschopnosť participovať na sociálnom, ekonomickom, politickom a kultúrnom živote v dôsledkov faktorov ako sú napr. nízky príjem, nedostatočne vzdelanie, zlý zdravotný stav a slabá spolupráca s majoritnou populáciou a diskriminácia. Daný projekt je organizovaný vďaka podpore z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci operačného programu Ľudské zdroje. Riadiaci orgán je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny, Sprostredkovateľským orgánom Ministerstvo vnútra SR.

IA MPSVR SR a Národný projekt komunitné centra organizoval v období od 1.4.2015 do 31.10.2015 projekt v rámci operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia. V období od 1.11.2015 do 31.7.2017 boli komunitné služby organizované a financované obcou Chminianske Jakubovany.

1.3. Umiestnenie komunitného centra a jeho dostupnosť pre cieľové skupiny.

KC je umiestnené v budove, v Chminianskych Jakubovanoch č. 20.

V blízkosti budovy KC je situovaná Základná škola, Spojená škola a Materská škola. Neďaleko je aj rómska osada, kde je zhromaždená najväčšia časť MRK obyvateľov, ale taktiež bývajú aj v obci v rodinných domoch. Celkový počet obyvateľov k 31.12.2022 je 2 988 s toho MRK obyvateľov je 2658. Umiestnenie komunitného centra rešpektuje podmienku nízkoprahovosti a bezprostrednosti vo vzťahu k primárnym užívateľom poskytovaných služieb – obyvateľom sociálne vylúčenej lokality, so súčasným zohľadňovaním jeho integračnej funkcie vo vzťahu k celej komunite.

2. Klienti komunitného centra.

Klientmi KC sú najmä príslušníci marginalizovaných skupín obyvateľstva, ktorí sú koncentrovaní v osade pred vstupom do obce a taktiež ku klientom komunitného centra patria aj ostatní obyvatelia danej obce a záujmové skupiny všetkých vekových kategórií .

Klientmi sú:

- vysokým percentuálnym zastúpením deti a mládež,
- osoby s nízkymi príjmami, pod alebo pri hranici životného minima,
- dlhodobo nezamestnané osoby,
- osoby dlhodobo odkázané na dávky štátneho systému sociálnej pomoci,
- rodič na materskej dovolenke,
- seniori,

3. Plán spolupráce s ostatnými aktérmi (inštitúciami, inými poskytovateľmi služieb, MVO) v danej lokalite.

Komunitné centrum je strešnou inštitúciou, v ktorej sa poskytujú sociálne a vzdelávacie služby, realizujú programy, zamerané na podporu zamestnanosti, programy komunitného rozvoja a poskytujú asistenciu samosprávam a ďalším inštitúciám. Služby komunitného centra sú poskytované v priestoroch komunitného centra.

Spoluprácu zameriavame na prehĺbovanie citových vzťahov a rozvíjanie charakterových vlastností detí, ktoré sa vyžadujú pri vstupe do ZŠ. Budeme venovať pozornosť podnetom, ktoré pripraví dieťa na zvýšené nároky ZŠ, na jeho disciplinovanosť, samo obslužné činnosti a skorú adaptáciu s čím súvisí aj úzka spolupráca s MŠ a taktiež aj na aktívnu spoluprácu so Spojenou školou. V neposlednom rade spolupracujeme s Obecným úradom a ďalšou inštitúciou poskytujúcou sociálne služby a to terénnou sociálnou službou. Taktiež spolupracujeme so zdravotnými asistentmi, ktorí sú priamo v osade a pravidelne konzultujem aj situáciu hlavne zamedzenie šírenia infekčných nákaz a tým zameraných programov. Spolupráca je aktívne organizovaná pravidelnými stretnutiami so zástupcami týchto organizácií, alebo v prípade potreby urgentnými poradami.

4. Pracovníci komunitného centra: personálne zabezpečenie komunitného centra, dobrovoľníci, externí spolupracovníci.

V KC pracujú pracovníci (OPG KC, OP KC, AOP KC a komunitný pracovník) ktorý, sú povinní spĺňať kvalifikačné predpoklady v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov, príp. záväzných predpisov pri realizácii schválených projektov, morálne a odborné kritéria pre činnosti, ktoré v KC vykonávajú a sú vybraní na základe výberového konania.

Personálne zabezpečenie bude realizované zamestnancami a v prípade potreby môžu v KC pôsobiť aj dobrovoľníci, ktorí spĺňajú minimálne morálne kritérium pre činnosť, ako aj pracovníci iných organizácií prizvaných k spolupráci.

Pracovníci majú v KC zriadenú a vybavenú kanceláriu, v ktorej majú uloženú spisovú dokumentáciu. K dispozícii majú výpočtovú techniku a pracovné pomôcky potrebné k výkonu činnosti.

KC a všetky miestnosti sú vybavené potrebným nábytkom, technikou, pomôckami pre služby, poradenstvo a voľno časové aktivity, knihami, náradím, nástenkami, hasiacimi prístrojmi, lekárničkou atď. pričom sú zohľadnené všetky právne prepisy súvisiace s prevádzkou a zameraním KC.

5. Financovanie komunitného centra

KC je financované z rozpočtu obce a s projektu Úradu vlády Slovenskej republiky, Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, ktorý realizuje národný projekt - Komunitné služby v mestách a obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunit – II. Fáza trvanie projektu: november 2019 – august 2023. Je úzko prepojený na finančný rozpočet zriaďovateľa komunitného centra, vzhľadom na dlhodobú udržateľnosť komunitného centra.

6. Rámcový plán obligatórnych a fakultatívnych (voliteľných) aktivít a služieb.

Na základe analýzy stavu, existujúcich problémov a následne potrieb a záujmov klientov je spracovaný tento plán činnosti – aktivít v KC. Aktivity smerujú k zmene sociálnych podmienok komunity v lokalite.

Sú zamerané na:

1. poskytovanie služieb pre potreby jednotlivca a skupiny a ich vzájomnej interakcii
2. včasnú intervenciu
3. prevenciu sociálnej exklúzie.

Rozdelenie poskytovaných služieb:

1. V komunitnom centre sa fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa zákon č. 448/2008 Z.z. § 2 ods. 2 písm. h)
 - a) Poskytuje
 1. Základné sociálne poradenstvo,
 2. Pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
 3. Pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školy a školského zariadenia
 - b) vykonáva preventívna aktivita
 - c) zabezpečuje záujmová činnosť
2. V komunitnom centre sa vykonáva komunitná rehabilitácia.

Sociálny pracovník spracúva pravidelne mesačný plán konkrétne organizovaných aktivít a poskytovaných služieb v KC, vrátane časového rozvrhu, ktorý zverejňuje v priestoroch KC. Sleduje sa záujem o organizované aktivity pravidelné aj nepravidelné, čo sa prejavuje návštevnosťou týchto podujatí zo strany detí, mládeže, dospelých, o čom sa vedie evidencia. Jedenkrát mesačne sa záujem vyhodnocuje a cca jedenkrát štvrt'ročne prehodnocuje s cieľom, čo treba zmeniť, prispôbiť, ktoré nové prvky do služieb zaviesť, zmeniť, doplniť. Týmto sa

zabezpečuje mechanizmus merateľnosti a spätnej kontrolovateľnosti efektívnosti poskytovaných služieb a aktivít.

7. Plán činností komunitného centra - vzor.

Deň	Činnosť alebo aktivita (odborná činnosť, skupinová alebo komunitná aktivita)	Spôsob realizácie (skupinová, komunitná, individuálna)	Zodpovedný pracovník	Cieľové skupiny	Ciele navrhovaných odborných činností/aktivít	poznámka (napr. ak sa aktivita koná mimo KC, tak sa uvedie miesto konania)
Pondelok						
	Sociálne poradenstvo /ZKL, ŠPC, PRV, KRI/	individuálna	OPG,OP	dospelí klienti	Odborná činnosť zameraná na pomoc fyzickej osobe nachádzajúcej sa v nepriaznivej životnej situácii. Cieľom je znižovanie rizík vyplývajúcich zo sociálneho vylúčenia.	
	Administratíva		OPG,OP,AOP		Vedenie dokumentácie pri výkone sociálnej služby KC	
	Príprava na aktivity		OPG,OP,AOP		Príprava materiálov na aktivity, omaľovánky, pracovné listy, farbičky, perá, ceruzky, kreatívne potreby, pomôcky na šitie.	
	Preventívna aktivita : Prevencia Covid 19	skupinová	OPG	dospelí klienti	Poskytnúť informácie o opatreniach a dodržiavaní opatrení na zamedzenie šírenia Covid 19 a nutnosti vakcinácie	
	Záujmová činnosť: Vv	skupinová	OP	starší školský vek	Rozvoj zručnosti, tvorivosti a estetického čítania, fantázie s cieľom zlepšenia u MRK detí z málo podnetného prostredia	
	Záujmová činnosť: Nízkorahové činnosti	skupinová	OPG	mladší školský vek	Vytváranie podmienok a aktivizáciu detí a mládeže pre zmysluplné trávenie ich voľného času, pre podporu vzájomnej participácie	